

Essa de două ori în săptămână: Joi și Dominec'a;
când va pretinde importanța materialului,
va esfi de trei sau de patru ori în săptămână.

Prețului de prenumerațiune

pentru Anul
e anu întregu 8 fl. v. a.
„ dimetate de anu 4 „ „ „
„ patraria 2 „ „ „
pentru România și străinătate:
„ anu întregu 12 fl.
„ dimetate de anu 6 „

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dli. corespondinti ai
noștri, si de-afară la Redactiune, Stacionegasse
Nr. 1, unde sunt a se adresă ai corespondintiele, ce
privescu Redactiunea, administratiunea sau expedi-
tiunea; cate vor fi nefracate, nu se vor primi: era
cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuție și alte comunicatiuni de interesu pri-
vatu — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetițiile
se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate
30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta in 22 martiu n. 1871.

„Victrix causa diis placuit, victa Catoni.”

Domnii stepanitori ai noștri, despre cari suntemu convinsi că li sangera inimă pentru caderea Franciei, nu din amore sau simpatia, ci din propriulu mare interesu, — căci prin triumfulu și prepotința Germaniei monarchia noastră și a nume patrii ungureșca a devenitu jucarea în man'a candu a unui candu a altui imperatu despre nordu, vasala candu Rusiei, candu Prussiei, — totusi acum canta versulu Prussului invingatoru, firesce pentru a se recomandă gratiei. Politic'a mare și cu diplomatia ei este o maiestria și institutiune d'a se pface, a se acomoda, a minti frumosu, — nota bene în sferele mai nalte.

Noi, ne-apartenendu la acele sfere, și — ne-atentindu d'a ni face locu candu va în acele sfere, vom remană pururia sinceri, franci, seriosi — cu noi insine și cu lumea întreaga. Prin urmare nu vom glorifică nici candu una invingere, unu triumfu, caro în inima, pre cătu aceea este nesticata, trebuie se ne dora.

Sambata, domineca și luni, în cas'a deputatiloru dietei unguresci se debatū cu multa fervore politic'a esterna a statulu seu Monarchiei. Reportulu nostru de la Dieta d'ă despre decursulu desbaterii tota informatiunea necesaria, de unde elu ni si cuprinde cea mai mare parte a fōiei presinte. Ni-am respicatu și noi, pre cătu ni iertau poterile și permitea ocaziunea, parerile noastre a supr'a cestiunei. Resultatulu a fostu, cum nu potea fi altfoliu, că politic'a guvernului se incuviintia, triumfulu nemtiloru, uniu-neia loru fortiala, se afia cu cale, se recunoscu de justa. — Nu noi suntemu, cari am fi propusu și aperatu o doctrina ca acest'a; din contra ni redicaramu vocea în contra ei; deci tocmai asiă, nu noi vom fi cari se ne opunemu și se-i impededim consecintiile naturali.

Din timent'a Camerei unguresci, francesii și tōte poporale Europei se vor conviuge despre gradulu și calitatea liberalismului magiaru, și specialminte despre realitatea simpatieloru domniloru stepanitori ai noștri pentru Francia! —

Parliamentulu Germaniei ieri s'a deschisu în Berlinu de Imp. Wilhelm. —

Vulcanulu Parisului, am poté dice alu Franciei, adeca poporulu suburbialoru democratice, a isbucnit de cincisiese dile, și a acoperitu cu lav'a sa intrég'a capitala.

Gard'a natiunale, alu carei numeru ajunge aprōpe cifr'a de 300,000, observandu că guvernulu și adunarea natiunale n'au incredere în ea, și deducendu de aci că n'au intentiuni bune nici facia de Republica, a refusat a se supune decretulu de desarmare, din contra a ocupatu, de unde numai a fostu cu potintia, multime de arme, de tunuri și cartusie, și s'a organizatu și baricadatu, mai ver-tosu în partile de Montmartre și — si-a formulatu postulatel sale patriotice. Într'acestea sunt: dreptulu d'a-si alege ca insasi pre comandantele supremu; dreptulu d'a veghiă ea armata a supr'a Republicei; desfacerea adunarei natiunale și convocarea unei constituante, liberu alese, în Paris.

Dupa ce guvernulu multu timpu nu-si potū ajunge scopulu d'a face ca gard'a natiunale de buna voia se se retraga pre acasa și se lase armatei tunurile și munitiunile ocupate, vineri'a și sambat'a trecuta se fecerea incercari d'a fortia pusetiunile gardei, dar resultatulu fū forte nefericitu. Armatii de linia fraternisara cu gardii, căti-va generali și mai multi officie-

ri, cari condusera operatiunile armatei și se pré espusera, devenira prinsii de rescutati, și ginerarii Lecomte și Thomas de la garda, cari insa se opuneau miscariilor gardei, fusera judecati la mōrte și fusilati îndata. De atunci — ginerariulu Vinoy cu tōta ostirea regulata s'a retrasu la Versailles, pentru a aperă guvernulu și adunarea natiunale, ér maselo roscolate au ocupatu și stepanescu Parisulu și se organiză și intarescu totu mai multu, ocupandu într'aceea și trei forturi.

Este acest'a deplorabilu miscare și actiune a masselor — unu parocsismu alu friguriloru sgdutōrie ce apucara pe toti francesii cu inima, dupa priceperea infricosiateloru conditiuni de pace? — seu este revoltarea consciintei natiunale pentru intrigele și spiritulu marsiauu ce se manifesta în sferele astadi deced-tōrie? — nu suntemu inca în stare a constată. Destulu că retragerea ostiriloru nemtiesci s'a sistatu si este vorb'a că prussii pentru a-si ascură conditiunile de pace, au intentiunea d'a reintră în Parisu! Guvernulu lui Thiers insa se vede destulu de întieptu d'a continuă incercarile de molcomire chiar și prin concessiuni.

Astfelu stă lucrulu dupa cele din urma sciri ce ni sosira. —

În Cislaitania demustratiunile nemtiloru pentru, ici-coliă și contra Germaniei, se urma totu mereu. Guvernulu opresce pe cele publice, dar cele private ieu dimensiuni cu atātu mai mari și forme cu atātu mai — publice! Sambat'a trecuta în urbea Baden langa Viena, o adunare numerōsa de amici entusiasmati ai Germaniei unite, se sparso prin multime de poporu, cu petri și cu musica de pisice. Triumfulu arneloru nemtiesci în Monarchia Austriei a facutu imposibile liniscea spiriteloru, imposibile armonia între popōra și partite, imposibile dōra chiar conclocuirea și conlucarea spre acelas scopu; pentru că elu în unele elemente a destepatu dorintie și sperantie anti-patriotice, în altele temere și iritare ne-adormita! —

În fine mai amintim la acestu locu, cumca ieri, marti, dupa mēdiadi, avū locu prim'a conferintia a subcomisiuniloru din delegatiunile ambelor congresso, din Carloveti și Sibiu, în caus'a fonduriloru comune, manastiriloru și comuneloru mestecate, de ambele parti manifestandu-se celu mai fraticescu spiritulu de impacare. Din partea serbiloru se infaciara — afara de dlu dr. Miletics, închisu în Vatiu, carui dlu Min. ung. de justitia nu se invoi a-i acordă unu concediu cerutu, toti ceialalti membri: Csernoevics, dr. Parlovics, dr. Mandits; din a noastră: Ant. Mocioni, G. Joanovicu și Babesiu. Se sperānu bunu resultat. —

Egoismulu nesaturabilu alu prusso-nemtiloru invingatori.

(L.) Resbelulu infuriatu între cele două mai de frunte popōra ale lumii civilizate, resbelulu franco-nemtiescu, ce siepte luni de dile a îngrozitu lumea prin rirurile de sango și prin devastarile sale, ce neferici unu poporu georosu pre mai multe diecenie, sugrumă dreptulu, dreptatea și libertatea popōraloru europene și renascū epoc'a militarismului despotu din e-valu mediu, cu tōte institutiunile și ceremoniele sale, — acelu funestu resbelu, prirpreliminariile de pace încheiate în 2 martu 1871, s'a finitu. Francia de sila trebui se ubscria conditiunile cele mai aspre, conditiuni ca cari abia a mai veditu lumea de vr'o 200 de ani, conditiuni cari pentru o natiune mai puternu vigurosa și o țiera mai puternu binecventata, erau deplinu nimicitōrie.

De la ratificatiunea preliminariloru de pace prin adunarea natiunala din Bordeaux sunt dejă trei septemani, și imperatulu-rego temetoriu de Ddieu, Vilhelmu „vingatoriulu”, inca nu si-a scosu brdele sale invingatorie din nefericit'a Francia. Nu e destulu că biat'a țiera, pana nu va raspunde colosal'a suma de cinci mii de milioane, trebuie se suferă ocupatiunea a siese departamente (Marne, Ardennes, Haute-Marne, Meuse, Vosges, Mourthe) de 50,000 de prussi, pe cari este îndetorata se-i ospedie, se-i tiene mai bine decâtu gloriōsa loru mama „Prusso-Germania”, — nu, Vilhelmu imperatulu, acestu monarchu astadi omnipotinte și temutu de intréga Europa, glorificatu de ai sei ca renascatoriulu monarchiei universale nemtiesci, — inca pana mai alalta-ieri se preimblă prin Francia devastata, și — sentiulu ni se revolta — candu cetim, că totu mai face recusitiuni de la poporulu francesu, despoiatu de tōta buna starea sa! Par' că acesti ōmeni, temetori de Ddieu, din gratia lui Marte astadi infricosiati, ar afia o desfatare a sufletului în vederea devastariloru cauate de ei cu focu și cu sabia.

În 19 martiu, 17 dile dupa ratificatiunea preliminariloru de pace, sosi scirea cumca, castelulu de langa Broglie, (nu departe de Rouen) alu episcopulu din Rouen, s'a jafuitu — nu de telhari, ci de soldatii imperatului temetoriu de Ddieu. Mai multu, prussii au de cugetu a reocupa de nou Parisulu, — celu puternu acest'a dorese vamesia „Gazel'a crucei” din Berlinu, precum se dice, din caus'a turburariloru din prourbiulu Montmartre. Regimulu lui Thiers inse sperānu că va protestă contra acestui nejustificabilu propusu.

De candu e lumea, nu s'a mai intemplatu ca armatele ce au devinsu o țiera, au cimpolit'o pan' la pele, se mai romana cu septemanele în inim'a ei lovita și struncinata de mōrte. Astadi, în secululu alu XIX., candu lumea, și mai ver-tosu lumea nemtieca se dice a fi luminata și civilizata, candu ea insasi pretinde a stă la calmea Cestinatiunei ōmenimei, astadi 800,000 de bracie prusso-nemtie inarmate, dupa trei septemani de la incetarea dusimanieloru, continua a despoia pre nefericit'a Francia, a-i suge și medu'a din ōsa.

Barbaru și teribilu a fostu propusulu nemtiloru d'a neferici poporulu francesu, antelptatoriulu libertatiloru, mai barbaru și mai teribilu a fostu modulu prin care au essecatatu densii salbatecele loru propusuri, cu o neumanitate și barbaria, de care nici la cele mai crude popōra din timpurile vechie nu mai aflāmu; preste 600 de sate sunt pfacute în omusia! Locuitorii nefericiti, scosi din casele lru cu puterea, numai pre muntii și prin codrii nepenetrabili au potutu afia refugiu de cru-țulu persecutatoriu. Strigatele, vactele de dōre ale muieriloru și copiloru, departe d'a nuia inim'a prusso-nemtiloru, inim'a de tigru, a servitu chiar a li aratā urm'a nefericitoru fgitu, d'a ii caută și a li stinge setea loru de sange și omoru. Nu numai ce li-a statu în cale într'ă cucerirea loru, nu numai casele și grădirile au spartu și aprinsu nemtii noștri culti, și au taiatu și trentitu la pamontu tota ce au edintu cu ochii, semonaturele și campiele fructose le au devastatu, gradinele cele încantōrie le-au stirpitu, cu unu cuventu: o țiera la a carei privire ti ridea inim'a, au strafomat'o într'o trista pustia!

Si dupa tōte acestea inca nici acuma nu se grabescu a osi, a se retrage, a se ascundu din vederea, din naintea urei și despectului poporului impilatu și despoiatu! Acest'a este insusirea caracteristica a prusso-nemtiloru, este egoismulu loru nesaturabilu, ér egoismulu este cea mai mare seracia morala a omului. —

Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei reprezentatoriloru din 17 martiu.

Se deschide la 9 ore. Dupa autentizarea de protocolulu și anuțierea unoru petitiuni din partea presiedintelui, ablegatulu Jos. Hodosiu

presenta o petitiune în caus'a Franciei. D. Irányi asterne mai multe petitiuni totu în acestasi cauza.

Referintele comis. centrali, C. Széll, substerne reportulu comisiunei referitoriu la proiectulu de lego pentru bugetu.

L. Szögyény ca reportoriulu alu comis. centr. presenta reportulu comisiunei privitoriu la 5 proiecte de lege.

Proiectulu primu tratēdia despre conventiunea de statu încheiată în 2 iun. 1868 cu Svedia și Norvegia în caus'a estradariei reciproce a criminalistiloru. Alu doilea proiectu de lege suna despre tratatulu încheiatu cu regatulu Italiei în 27 fauru, 1869, totu în acōasi cauza. Alu treilea proiectu este conventiunea suplementaria încheiată cu Francia în 12 fauru 1869, pentru completarea tratatulu de statu din 13 nov. 1855 érasu în caus'a estradariei reciproce a criminalistiloru. Alu patrulea proiectu se referece la creditulu suplem. devenitu necesariu prin intrarea în vicția a provisoruluiu fumanu. În fine alu cincelea proiectu suna despre imultirea judiloru de la tabl'a regēscă judeciale.

Aceste proiecte se vor tipari și dupa finirea desbaterii bugetulu se vor pune la ordinea dilei.

A. Pulszky repōrta despre proiectulu de lege pentru promovarea invetiamentulu adul-tiloru. —

Asisderia se va tipari și pune la ordinea dilei. —

În fine primindu-se reportulu comisiunei economice despre spesele casei pre lun'a lui martiu, siedint'a se încheia la 9 1/2 ore.

Siedint'a casei represntant. din 18 martiu.

O deschide presiedintele P. Somssich la 9 ore. Protocolulu se autentica. J. László și mai multi alti ablegati predau petitiuni contra rumperei Alsatiei și Lotaringiei d'ă la Francis Eg. Mocioni substerne asemenea petitiuni o gramada din comitatele Aradu, Carasiu și Torontalu. Totu asiă și E. Simonyi. — St. Pavlovics din caus'a că Jean Victor, cetatiēnu francesu, care în Slavonia și Bosnia ocupandu-se cu scrutari archeologice și paleontologice, la rentornarea lui prin Zagrabia, s'a prinsu prin officiantii de acolo, s'a arestatu cu criminalistii comuni, și în fine, dupa o luna de dile, ca nevinovatu s'a eliberatu, — adresēdia ministrului presiedinte o interpelatiune, în care intrēba: 1. Scie densulu despre acest'a? și daca nu, — caută-va a-si castigă cunoscint'a necesaria? 2. Este ministrulu presiedinte aplecatu a dispune, ca faptorii acestei procederi peccatōse se se pedepsēca, ér cetatiē-nului francesu ofensatu se se dea satisfactiune?

E. Stanescu îndrēpta se dea interpelatiuni ministrului de interne. În cea d'antiau intrēba: daca scie ministrulu, că organele sale administrative impedece implinirea statiuiloru de officianti comunali, devenite vacante, pre cale constitutiunala, adeca prin alegere liberă? și are de cugetu a aperă drepturile constitutiunale ale poporului în acest'a privintia? — În a dōn'a interpelatiune intrēba: daca este adeveratu — precum scriu foile, că în cottulu Aradului, a carui poporatiune e cinci parti din siēsa romana, este a se denumi unu comite supremu, care nici nu e romanu, nici nu scie romanesc? și în casu d'ar fi adeveratu, cum va justifică ministrulu acest'a procedere facia cu art. de lego 44, §. 27, 1868, și preste totu cu postulatele dreptatii și ecitatii? — În a trei-a interpelatiune intrēba pe ministrulu: cum de si acuma se întrebuintiēdia în passaporturi pentru strainatate, contra tratatulu parisienu din 1858: „Valachia” (Oláhország), Moldavia și Valachia, pre candu în întielesulu tratatulu amintitu, fostele două principate au capatatu numiea: „principatele unite”? Mai departe că: are de cugetu ministrulu a face se incete acest'a violatiune de dreptu internatiunala și pana candu numireca corecta „Principatulu Romaniei,” statorita în

conferința de Londra, se va lua în dreptul public european?

Aceste interpellări se vor împărtași ministrilor concerninți. —

Ministrul presedinte aterne mai multe legi sancționate, cari publicându-se, spre asemenea scopu se tramitu casei magnatilor.

Ordinea zilei: *Desbaterea proiectului de lege pentru bugetul final de pre 1871.*

C. Széll recomanda proiectulu spre primire, cu atât mai vertosu pentru că comis. financ. a fostu atâtu de ferice a întempina aprobarea unanimă a sectionilor.

E. Horn e contra primirii proiectului căci, dice densulu, iocn'a ce o aréta legea bugetala despre starea tierii, este o mintiuna. In genere acusa comisiunea financiară de superficialitate in compunerea bugetului.

C. Széll ca referintele comis. centrale se încerca a justifică propunerea și se rōga a se primi.

Ministrul de finantie *Kerkápolyi* in o vorbire lunga contra lui *Horn*, aréta corectitatea bugetului. — Dupa ce nu mai este nime-nia însemnatu la cuventu, proiectulu de lege pentru bugetulu de pre 1871 se primesco in genere de basa a desbaterii speciali, in care §. 1, precum capulu I. si alu II. alu §. 2 se primesco fora observare. La capulu III. care suna despre spele comune, ié cuventulu

D. Irányi si-si face de obiectulu criticeii politic'a esterna a regimului. Densulu inca e de acea parere că o tiera numai atunci se începa resbelu, candu se ataca nemidlocitu interesele ei proprie. Nu desaprōba elu deci procederea regimului pentru că sub resbelulu franco-nemțiescu n'a mersu contra nemtiloru, ci pentru aceea, pentru că nu s'a folositu de tōta influința sa in interesulu restituirii pacii. Trece apoi la respicarea procederii ce regimulu a urmatu cu ocaziunea incheierii pacii între Franca și Germania. Nu pōte aprobă atitudinea regimului in urm'a careia n'a protestatu la incheierea pacii contra dreptului de cucerire, candu Alsatia și Lotaringia, ce Franca dōue sute de ani le-a posesu neinteruptu și neconturbata, s'au ruptu de catra Franca. Regimulu ar fi trebuitu se mērga pre calea mediocra: se nu fia urmatu nici politica infumurata nici politic'a temerii. Daca regimulu n'ar fi urmatu acēsta din urma, daca ar fi protestatu contra calcării in piciora a drepturilor popōraloru: — regimulu celu putienu ar fi aretatu, că vre se-si sustiena pusetiunea de putere mare. Dar regimulu la inceputulu resbelului n'a facutu nici unu pasu pentru restituiria pacii, era mai tardiu pentru incheierea pacii, sub conditiuni mai umane. In vertutea acestora, in numele seu si alu colegilor u sei in principia, aterne urmatorulu proiectu de resolutiune:

„Cas'a se se pronuncie că atitudinea regimului facia de conflictulu franco-nemțiescu, nu o aprōba, in cātu la inceputulu resbelului nu si-a întrebuintiatu influința pre calea pacii diplomatica pentru restituiria pacii, era mai tardiu pentru incheierea acesteia fora conditiunile de perderi teritoriale.“ (Aprobare in stang'a estrema.) — Proiectulu de resolutiune e subscrisu de mai toti ablegatii stangei estreme, precum si de vr'o siesse nationali.

M. Jókai recunōsce că natiunea magiara detoresce multe binefaceri Francei, dar pentru aceea densulu totusi este pentru politic'a de neîntrevenire, căci intr'unu casu ca celu din intrebare, nu pōte se fia vorb'a de simpatia, ci numai de calculu ree.

E. Simonyi vorbesce contra lui Jókai si partinesce proiectulu lui Irányi, aducandu cele mai eclatante dovedii, cumca proprie fric'a de muscal a facutu pe Austro-Ungari'a neutrala, ér acēst'a prin neutralitatea ei a împedecatu si pe Anglia d'a fi activa. (Aplause in stang'a estrema.)

C. Tisza — precum se vede, nu recunōsce meritele Francei pentru Europa, i pare bine că Germania mare a re'nviatu, cu care Austro-Ungaria trebe se simpatiesc, — aproba deci atitudinea guvernului sub totu decursulu resbelului franco-nemțiescu.

E. Ivanka cu putiene cuvinte se sprima totu asemenea. — Urma V. Babesiu, timpulu inaintatu, presedintele incheia siediñt'a la 2 ore, anuciandu cea urmator'a pre mane-di la 11 ore. —

Siediñt'a casei reprezentantiloru din 19 martiu.

Se deschide la 11 ore de presedintele or. P. Somssich. E. Mocioni aterne petitiunea Secasiului (cottulu Carasiului) contra desmembrării Francei.

Ordinea zilei: Continuarea desbaterii proiectului de lege pentru bugetu final de pre 1871.

V. Babesiu ié cuventulu și critica politic'a guvernului facia de resbelulu franco-nemțiescu; combatendu argumentele lui Jókai și Tisza, primesco proiectulu de resolutiune alu lui Irányi, subscrisu si de densulu. (A se vedé mai la vale vorbirea intréga dupa protocolulu stenograficu.)

Observarile dlui T. Csaky (din centrulu dreptu) se restringu la politic'a esterna nainte de resbelu și la efectulu, ce conducerea afaceriloru nōstre esterne a produsu a supr'a starii nōstre interne.

Incātu pentru conferința din Londra, desaprōba regimulu că a tramisu acolo pre contele Széchen. Acea ponderōsa misiune trebui incredinta unui individuu, care in privința politica stă mai aprōpe de regimu, decâtu contele Széchen. — E de lipsa se venim in curatu, că ce rola vremu se jocamu in Europa. Diplomatii nostri pan' acuma au jocatu rola de putere mare cu cele mai neapte midilōce. La rōla de putere mare lipsescu conditiunile principale: o *nationalitate si unu principiu mare comunu*. Noi numai una problema avem, si acēsta esto: *a ne desvoltă spiritualmente si materialmente si a ni aperă existința*. Spre acēst'a nu ni trebeu acea formidabila putere armata, care in fine ni aduce perirea, astfelu incātu armat'a nu va avé ce aperă. Vorbitorulu de altmintrelea aprōba politic'a regimului sub decursulu resbelului si doresce numai ca diplomatii nostri se lasé de scōl'a violentelor, si ca delegatiunile viitorie nainte de tōte se aiba nainte ochiloru economi'a.

E. Kállay (din stang'a estrema), e de principulu lui C. Tisza dupa care indreptariu pentru politic'a esterna *numai interesulu Ungariei pōte se fia* si mai adauge, că in politic'a esterna nu sentimentele inimii, ci postulatele ratiunei trebuescu urmate. — Unirea Germaniei o tiene de mare însemnatate pentru Europa. Ori ce ar aduce sōrtea, dice Kállay, eu asteptu de la o natiune mare si propagatoriă de cultura, cum e natiunea germana, care nu se inchina efervescentiei sangelui, asteptu că nu va caută libertatea in scrutarea sistemelor contrarie, ci se va apropiă mereu dar necontentu si siguru catra idealulu omenimei. — Dreptu aceea Kállay aprōba politic'a guvernului facia de conflictulu franco-nemțiescu. Trecendu la proiectulu si argumentele lui Irányi, afirma că acēst'a nu convinu cu interesele Ungariei; căci, dice densulu, noi avemu se ne ferim d'a provocă, apoi se recugetam, că daca Franca eră invingatoriă, si ea ar fi pretinsu partile Rinului de la Germania.

M. Ürményi (din drept'a estrema) vorbesce contra lui Jókai, si contra politiceii guvernului, dicendu că densulu nu pōte fi amiculu neconditiunatu alu politiceii de neîntrevenire. Totu insulu trebe se senta dorere, candu vede că Alsatia și Lotaringia contra vointiiu poportatiuni se rupu de la Franca si se léga de Germania. Imperiulu austro-magiaru aie misiune defensiva si adeca nu numai in pivinti'a teritoriului ci si ideile progresulu tribue se le spriginim.

J. Schwarz (din stang'a estrema) laudă procederea regimului facia de afacerea franco-prussa. Nu s'ar fi miratu daca aceea ar fi intitu întrevenirea, cari neîntreuptu vre se n'convinga cumca armat'a comuna e in stare a aperă interesele Ungariei facia de verice periclu; dar din partea lui Irányi și E. Simonyi vede inse o contradicere si neconsentia; te-tusi abstragendu de la acēst'a, nu pricepe moti-vele cari pretindu desaprobaria politiceii guvernulu facia de conflictulu din intrebare. In trevenirea numai astfelu ar fi fostu cu cal-si scopu, daca Austria nu stă izolata si Anglia i s'ar fi facutu aliata, precum a disu ieri Simonyi. Anglia insa in man'a numerōseloru meetinge si alarmarii din partea diaristiceii, a fostu cu minte si nu s'a mestacatu in resbelu.

Daca numai aceea ni pare reu, că prin caderea Francei s'a perditu ecilibriulu europēnu, acēsta parere de reu din partea stangei estreme nu o pricepe, căci acelu ecilibriu europēnu nu este in interesulu popōraloru, ci alu absolutismului sub careu gemu popōrele, si care s'a infiantu prin calcarea in piciora a suveranitatiu popōraloru si constitutiuniloru statelor. Stang'a estrema gelesce acelu ecilibriu, pre care Metternich l'a mostenitu de la Kaunitz etc. Omenimea n'are lipsa d'acestu ecilibriu, acēst'a nici odata n'a fostu decâtu pretestu de atacare, precum d. e. in a. 1848 la

intrevenirea Rusiei s'a sugrumatu constitutiunea Ungariei in numele „ecilibriului.“

De altmintrelea desaprōba că se atribue atât'a ponderositate miscariloru pentru libertate in Franca, precum că revolutiunile se tiene de neferita popōraloru. Densulu nu crede că ginta romanita si va resbelu contra popōraloru germanice, si crede că cul'ă va cuceri si invinge d'el in colia. Atribue Germaniei celu mai mare meritu pentru cultura. —

Ministrul presedinte J. Andrásy si face observarile la vorbirile lui Irányi, Simonyi și Ürményi si se nisuesce a justifică atitudinea guvernului sub decursulu resbelului, cu argumentulu celu potericu, că legelatiunea insasi a preserisu acea atitudine. — Recomanda respingerea proiectului de resolutiune alu lui Irányi.

L. Berzenczey, (din centrulu stangei,) între sgomotu si incepe vorbirea cu aceea că parerea lui J. Schwarz in privința francesiloru nu o pōte lasă nerefectata si mai vertosu din acea cauza, ca se nu aparem nepasati de nepastele Francei. Nu crede că uniunea germana in organizatiunea ei d'acuma ar fi mai buna pentru noi; de la regimulu din Berolinu nu astépta nici unu bine si daca lav'a pornita, ideia de nationalitate se cobore pana la Viena, aceea nici Carpatii nu o vor poté împedecă; va veni acea si la noi in Ungaria. Nici romanii, nici serbii, nici grecii, cari au tramisu legiuni in ajutorulu francesiloru, nu sunt de parerea lui Schwarz, ci dicu că Ungaria, des' pana aci dusimana Germaniei, *astadi se lingusiesce invingatoriului*. — Cadenti'a lui Ivanka in vorbirea lui de ieri a fostu, că pentru aceea nu recunōscemu republic'a francea, pentru că nu essiste, am recunoscutu uniunea nemțiesca, pentru că essiste; este insa si alta cadenti'a: „cine se teme acel'a traiesce“ = a ki fél, az él. Daca lui Thiers i-ar fi succésu a aduce Francei unu Bourbon, acēst'a s'ar fi recunoscutu indatu, dar fiindu vorb'a de republica, acēst'a nu se recunōsce. — C. Tisza a disu că spéra in puterea renoitoriă a libertatii; are dreptu, numai că republic'a e pusa in pranga. Nici odata n'a patitu atât'a republic'a, nici candu n'a fostu atâtu de batjcorita ca astadate, căci numai de provisoriu i s'a concesu a traf, ca se votadie cele cinci miliarde, cari Jókai s'a tomutu că le vom jafni noi de la prussi, ca candu acestia le ar fi castigatu pre cale dreptă. (Haritate.) — J. Schwarz a disu că nu-i trebeu ecilibriu europēnu. Dupa a sa parere nici nu este ecilibriu, pentru că Bismarck e uniculu, a carui cuventu decide astadi in Europa. —

Dupa discursulu lui Berzenczey, cas'a inteticese votarea a supr'a proiectului, dar presedintele anucia că mai sunt patru vorbitori insinuatii si pune continuarea desbaterii pre siediñt'a de mane-di. —

Siediñt'a casei reprezentantiloru din 20 martiu.

Se deschide la 9 ore. Dupa autenticarea protocolului se continua desbaterea proiectulu de lege pentru bugetulu finalu de pre 1871.

N. Éber (din centrulu dreptei,) nu afla atâtu de rele relatiunile politice d'astadi, precum afirma unii. Adeveratu că essiste aliantia nemțio-russa, dar n'am provocat'o noi, căci si daca întreveniamu, totu s'ar fi infiantu acēst'a; dice că Prussia pentru aceea s'a apropiatu de Russia, pentru că a vedutu că Ungaria simpatiesc'a cu Franca. Aprōba deci politic'a esterna a guvernului.

J. Helfy (din stang'a estrema,) inca e de parere că in politic'a esterna de cinosura se ni servescu numai interesulu Ungariei. Dar tocmai pentru aceea a subscrisu proiectulu de resolutiune alu lui Irányi pentru că nu vre se supuna interesele tierii, altui interesu, nici chiar Monarchiei Austriace. Protesta contra acelei afirmatiuni cumca proiectulu lui Irányi ar desaproba procederea regimului și a facutu se remana tier'a in pace. Totu insulu scie că in 25 oct. 1870, candu E. Simonyi a interpellatu pe ministrulu presedinte, partid'a din 1848 a fostu de acea parere, că regimulu se staruiesca pre cale diplomatica a pune capetu resbelului. Poemisédia apoi contra lui Tisza și Jókai, aplica si apera nalt'a misiune a natiunei francee si dei primesce proiectulu lui Irányi.

E. Venzlmann ar partini unirea nemtiloru, daca r'asteptă vr'unu bine de la ea. Dupa a sa parte, uniunea ar trebui sé vina din diosu si nu cu susu. (Aprobare.) Nu aprōba politic'a guvernulu sub resbelulu trecut si deci primesce proiectulu lui Irányi.

Ceialalti vorbitori variédia cele amintite dejă de antevorbitori.

D. Irányi ca presentatorulu proiectului tiene cuventulu de incheiare. Nainte de tōte polemisedia, contra lui Tisza și Jókai. Adresandu-se apoi catra ministrulu presedinte, observa, că regimulu a trebuitu se pasiesca celu putienu ca Anglia. Lui Jókai i dice că nu pentru a trenti guvernulu face elu opositiune, ci ca se derime bas'a, pre care stă. Combate pre J. Schwarz in parerea lui despre misiunea imperatiei germane. La imputarile ce se facu stangei estreme, respunde că disciplin'a partidei sale este aceea, că totu omulu lucră dupa convingerea sa propria. (Aprobare.) Recomanda proiectulu seu de resolutiune. (Aprobare in stang'a estrema.)

La cererea a 20 de ablegati — (nota bene, din stang'a centrale, care prin acēst'a crede a face o trasura de siacu diplomatica si politica,) se face votare nominala a supr'a acestui proiectu de Resolutiune.

Resultatulu votarii este, că dintre 434 ablegati verificati 225 votara contra, 33 pentru resolutiune, ér 175 se absentara. (Romanii căti erau de facia, toti votara pentru; multi insa absentau, unulu — celu ce se tiene corifeu mare, parasi siediñt'a tocmai candu se apropiă votarea!)

Dup' acēst'a bugetulu ord. si extraordinariu se primesce in specialu.

La „operatiunile creditarie si cassarie“ vorbesce E. Horn și C. Ghicy și C. Tisza; acēstu din urma facendu unele modificatiuni stilistice, cu care modificatiuni se primescu propusele operatiuni.

Ministrulu de justitia B. Horváth anucia cumca ablegatulu A. Lázár a abdisu de pusetiunea sa in suma de 420 fl.

Ar urmă spre desbatere legea comunala, dar fiindu că ministrulu de interne din caus'a morbului nu se pōte infaciosă, se amena pre siediñt'a pe mane, incheiandu-se cea de astadi la 1 1/2 ore. —

DISCURSULU

deputatulu nationalu V. BABESIU, in siediñt'a camerei reprezentantiloru dietei unghuresci din 19 martiu, la ocaziunea desbaterii politiceii esterne.

Onorabila Casa! Déca vre o data in viéti'a mea am sentitu, la acēsta ocaziune sentu mare parere de reu, că sum constrinsu a me folosi de o limba, pre care o pricepu, ce e dreptu, ca pre a mea propria, si o iubescu, ca pre veri-care alta limba, dar in carea nu am acea deprindere practica, incātu se fiu in stare d'a alege in momentu acelu expresiuni, cari tocmai s'ar recere la discussiunea unui obiectu d'o natura asiă de delicata, pre cum este politic'a esterna, despre carea voui se vorbescu.

Nu potu a nu vorbi la acēsta cauza, pentru că acelu proiectu de resolutiune, ce s'a substernutu in privința ei si pre carele l'am subscrisu si eu, dintr'o parte a fostu atacatu cu astfelu de argumente, cari — dup'a mea convingere, nu sunt intemeiate si intru cātu va ni aplica reu motivele.

Si tocmai pentru că sum constrinsu a luă cuventulu la acēsta delicata cestiune, din capulu locului trebe se rogu on. Casa, se fia on ceva-si rabdare si convintia catra mine, déca din caus'a nedepinderii perfecte in limb'a magiara, la unele puncturi voui fi dōra mai lungu decâtu ce asi dor. (Se audim, se audim!)

Incep, On. Casa, cu a-mi marcă punctulu de manecare, prin ce de o data mi voui motivă pusetiunea in acēsta cauza.

Ea, on. Casa, indatu de la prorumperea resbelului prusso-franceu si necurmatu sub totu decursulu aceluia, am fostu pentru — întrevenire activa; am fostu pentru acēsta politica din acea cauza, pentru că si eu, casl oricine dōra, din capulu locului am tienutu de *posibile invingerea armeloru prussiane*, respective germane; am tienut'o *posibile pan' la Sedan*, ér de la Sedanu incōci am tienut'o chiar de sigura; apoi acēsta invingere am considerat'o de mare calamitate pentru Europa, deselinitu pentru patri'a nōstra, si a nume pentru natiunea cea magiara si cea romana; — si pentru că eu n'am potutu se fiu astfelu de pessimistu, incātu se vrea crede din capulu locului că acea calamitate nici printr'o pasire a Monarchiei nōstre cu tōta puterea ei se nu fia fostu d'a se delatură.

Onorabil'a Casa mi va permite a nu intră la acēsta ocaziune in respicarea ce de a menuntulu a acesteii supositiuni; atât'a totusi nu pregetu a pronuncia, precum am spusu la timpulu seu si prin diaristica si prin cercuri private, că — abia a fostu, si cu greu va mai fi resbelu, in care poporulu, soldatulu romanu se fia mersu

larga magiaru, cu atât'a însufletire, ca în acestu din cestiune. Mai adaugu catra acést'a că — ma câtu ne-ar privi pre noi, desclinitu pre întieligint'a romana, unulu si altulu de inamici natiunei magiare, acést'a nu este adeveratu. Eu d. esemplu, On. Casa, cu multu mai multu, multu mai sinceru mi iubescu natiunea mea, decâtu se n'o iubescu si pre cea magiara. (Aprobari.) Si acést'a se explica de acolo, pentru că traiescu în convingerea, cumca natiunea mea n'are viitoriu — fora de cea magiara, si vice-versa. (Aprobari si manifestatiuni de placere din tóta stang'a.) D'ar dá Ddiu se aiba acést'a si convigere si întieligint'a natiunei magiare! (Eschiamari din partea stangei estreme: bravo, asiá este!) —

Alt'a, ce trebuie se permitu — este o reflexiune la opiniunea dlui Colomanu Tisza, carele pretinde, că desbaterea politicei esterne, a nime în privint'a resbelului, n'ar fi cu cale, n'ar fi salutaru; caoi desi ea n'ar poté á causa, totusi ar poté dá pretestu contrariloru poterici.

Déca acést'a pretensiune ar avé temeiu, atunci — marturisescu că nu ni-am poté legitímá inceperea discusiunii; insa eu, On. Casa, sum de convingerea că — nu este asiá. Dlu condeputatu Colomanu Tisza însusi recunósce că prin acést'a discusiune nu potemu dá nimenui causa d'a ne atacá, ér ce se tiene de pretestu, apoi trebuie se spunu, că déca este se se caute pretestu, vai ce miserabila ar fi acea diplomatia, carea avendu lipsa de pretestu, n'ar gasi preteste pretotindeniá; si astfelu déca ar fi ca noi se ne ferimu d'a dá preteste, apoi atunci nu ni-ar remané d'á câtu a tacé la tóte, asup'r'a tuturoru; ba inca dóra nici astfelu n'am scapá, căci déca s'ar cautá si nu s'ar gasi altulu, dóra insasi tacerea nóstra s'ar poté luá de pretestu!

Repetu, că nu este mai usioru decâtu a adá pretestu. Déca este pentru pretestu, apoi câtu de usioru se gasescu pretestele, poturamu se ne convingemu chiar dilele trecute din „Nord-deutsche Allg. Zeitung,“ (organulu lui Bismark,) unde *Dania* se ataca si se amerintia — pentru că a aparutu acolo o bresura despre resbelulu prusso-francesu, în carea se condamnă portarea nemtiloru.

Nu pentru aceea se fimu scrupulosi ca se nu dăm preteste ci pentru aceea ca se nu arétamu slabitiune; si eu tocmai tienu că regimulu, respective diplomatia nóstra a aretatu mare slabitiune facia de resbelu si consecintiele lui, si chiar prin acést'a a provocatu pro contrari, si a compromisú tiér'a!

Acestea permitendu, vinu acum a vorbi mai de a dreptulu despre diplomatia, respective politic'a esterna a guvernului.

Eu credu, on. Casa, că chiamareu séu destinatiunea diplomatiei si respective a politic'e noastre esteriore nu poté se fia alt'a de câtu: a invigilá, ca vecinii nostri se nu încépa, se nu puna n' lucrare ceva, ma nici se nu pregátéscu si combine ceva, ce ar periclitá essistint'a statulu nostru séu macaru numai scopulu principalu alu statulu nostru; si — mai de parte asiá credu, că acést'a problema a sa regimulu este îndetoratu a o spriginí cu tóte posibilele medilóce, chiar si cu puterea armata, ori candu si ori unde se cere.

Dar eu aici, desi numai incidentalmente, insounu espresu, că eu sub scopulu supremu alu statulu nu pricapu alt'a de câtu — *desvoltarea si prosperitate populului*; si de aceea adaugu fora esitare, că — dupa mine, statulu carele nu atientesce acelu scopu, nu merita a eziste.

Facia deci cu acea chiamare a diplomatiei, cum s'a portatu regimulu nostru? — Nu voiu insirá acé tiorut'a lui si faptele tuturoru cunoscutu, ci voiu esaminá acele argumente cari se aduseru aici spre apărarea si sustinere-rea acelor.

Onorabilulu d. condeputatu Jokay, si asemenea si dlu C. Tisza incuviintiaru *strins'a neutralitate* a guvernului, pretindendu că aceea trebuie observata între tóte impregiurarile.

Eu, On. Casa, credu că dlu E. Simonyi ieri a doveditu destulu de invederate, cumca guvernulu, statulu nostru, n'a observatu nici chiar o neutralitate corecta, ci ca ici-coliá unde i-a venit bine si a creditu că lumea nu-lu vede, într'unulu si altulu casu a favoritu pre o parte; a nime în casulu cu cele 3000 de vagóne ale nóstre, ce atátea luni servira nemtiloru de transportu etc. etc. Eu credu că on. Casa si aduce a minte si de acelu pré naltu to-astu ce s'a portatu în septembre pentru invingerea armelor nemtiesci.

Eu pretindu că o stricta neutralitate este chiar neposibile într'unu casu ca alu resbelulu prusso-francesu; pentru că în totu momentulu multu mai tare suntemu atrasi si legati catra un'a séu alt'a parte prin interesulu nostru, decâtu se potemu sustiené o absooluta neutralitate.

Dar nu acést'a este principalulu afirmatiunei, oi este ceea ce dise dlu Jokay si sustienura si altii dupa densulu, cumcá — *nu erd cu potintia a intreveni diplomatice, fora a se nasce resbelu din atare pasu.* — Eu, onorabila Casa, credu si trebuie se credu, căci avemu esemple invederate cari dovedescu, cumca este posibilu o intrevenire diplomatice energica, fora că din ea se se nasce resbelu. Éta Sadova; la Sadova Napoleon a intrevenitu si a pusu capetu resbelulu fora ca se fia intratu în resbelu. — (O voce: dar atunci armat'a lui erá la fruntaria.) Bine; eu pretindu că si a nóstra armata trebuie se fia la fruntaria, si tocmai aci este culposu regimulu, căci desi a fostu vorb'a de neutralitate armata si s'a votatu specele necesarie, totusi nemicu nu s'a facutu. — Mai este inca unu esemplu, este resbelulu orientalu din 1855, candu Austria a intrevenitu tramitiendu o ostire de 100,000 în principatele dunarene, fora ca se fia ajunsu lucrulu chiar la resbelu. Din contra, esperiint'a ni aréta, că tocmai prin intreveniri energice serióse se pune capetu resbelorulu. Concedu — firesce, că pentru ca unu statu se póta pasi la medilocu cu energia, se recere ca elu se fia pregatitu la resbelu; pentru că sciindu-se pregatitu si resolutu, intrevenirea lui diplomatice are base si radimú seriósu; ér déca cineva încérca a intreveni fora putere si seriósitate, acél'a de buna séma va face fiasco. În acést'a situatiune a fostu guvernulu nostru, d'ast'a s'a temutu elu, si aci a facutu elu mare gresiéla.

Domnii Jokay si Tisza s'au sprimatu că intrevint'una nu erá cu potintia, pentru că nu erá iertatu a impedecá *uniunea Germaniei.*

Acést'a este o întrebare de celu mai mare momentu; atátea necorecte am cititu si am auditu despre acést'a întrebare în câtu sentu necesitatea d'a mi spune parerea a sup'r'a ei.

Eu tienu, că da, partile unei natiuni, dupa natur'a loru au dreptulu d'a se impreună; insa — impreunarea nu poté se fia dreptu absolutu si neconditiunatu; si acé difere opiniunea mea de cea comunu pronuncé iata. Eu adeca dicu: partile natiunale, ce constitué de sine diferite state, au dreptulu d'a se impreună într'unu statu, déca separate nu si potu ajunge destinatiunea, scopulu supremu, déca nu se potu cultivá si civilisá, nu potu ajunge la prosperare, dar nici de cum intru interesulu despotiei, *nici o data impreunarea nu poté fi îndreptatita prin despotia, ci ea pururea trebuie se fia rezultatulu liberei otariri a populului.*

Déca cineva crede, că acést'a judecata se poté combate si resturná cu argumente ratiunabili, logice, poftimu, combateti-o; déca insa ea stá: atunci Vo rogu, aplicati-o la Germania. Si eu întrebu: cine a impedecatu desvoltarea culturala si materiala a statelor germane. Óre natiunea germana nu este cea mai culta, macar că a fostu despartita în mai multe state? — si ore ea nu se bucura de o prosperitate ca dóra nici un'a alta?!

Si acum se mergemu mai departe. Óre natiunea germana s'a impreunatu? Nu; natiunea din insasi liber'a ei vointia nu s'a impreunatu, ci uniunea s'a fortiatu de guverne. Déca acést'a a fostu permisibilu, si déca dlu Jokay sustiene acést'a, atunci de s'ar întemplá ca adi-mane Prussia se constringá pre liberii nemti, din liber'a Elvetia la uniune cu Germania, dlu Jokay si acea uniune va trebui s'o apere!

De atátea aceea, că statulu nostru nu erá îndreptatitu a impedecá uniunea natiunei germane, atunci trebuie se ste si aceea, că nu este iertatu a impedecá impreunarea nici a unei natiuni, nici într'unu casu. Acést'a eu negu, si pentru aceea eu, desi precum am observatu, si insumi sum pentru impreunarea partiloru natiunei, candu ele separate nu si potu ajunge scopulu supremu alu essistintiei, — în casulu de facia dicu, că regimulu a comisú mare gresiéla candu la tóta ocasiunea s'a dechiaratu pentru uniunea absoluta a Germaniei.

Dar cestiunea mai are si alta importantia. Pana candu popórale de o natiunalitate se impreuna ele insesi spre scopulu desvoltatiunei si bunastarei loru, ele nu sunt periculóse veciniloru, impreunate insa de despoti, ole *pururid sunt periculóse*, pentru că sunt uneltele scopu-

riloru altora. Binevoiti a deschide istor'a si ea dovedí acést'a pretotindeniá.

Nu intru interesulu adeveratu alu natiunei germane s'a essecutatu uniunea, ci pentru scopurile altora, si aceste scopuri de siguru sunt contrarie intereselor noastre; tocmai acele scopuri vor fi cari anume nóue, ginte romane si magiare, vor se ni face imposibele ajungerea scopuriloru supreme ale vietiei de statu.

Onorabilulu dnu condeputatu Jokay ni-a spusu că în casulu resbelulu germano-francesu, nu potea se fia vorb'a de simpatia si simpatitate, ci aci trebuie se calculámu. Da, si eu tienu că trebuie se calculámu, insa nu numai cu cifre si cu bani; căci mai avemu si alte interese inca mai mari, si cu cari — dupa mine tocmai fórtu reu am calculatu! ér cumca am calculatu reu, ni este deplina dovéda rezultatulu conferintiei de Londra. Ce a fostu rezultatulu calcululu nostru la acea conferintia? Dati-mi voia a intrá si n' acést'a cestiune.

Guvernulu unguresu doresce Dunarea libera, dechisa. Paremi-se că Dunarea libera este unu interesu vitalu alu Ungariei, si specialu alu natiunei magiare si romane.

Onorabilulu guvernulu si diplomatia lui va scí fórtu bine că dupa tractate si dupa natur'a impregiurariloru, Dunarea de diosu cu tóte inulele ei apartiene Romaniei: si totusi — ce vré diplomatia nóstra? a cerutu si vré ca diplomatia straina, diferitele poteri si desclinitu Turcia se-i dee autorisare, d'a curati Dunarea de sténuri si d'a supune navigatiunea unei vame! Am facutu fiasco în acést'a causa, — credu pentru aceea, căci prin atitudinea nóstra si acolo si facia de resbelu am meritatu astfelu! Eu altcum, intru interesulu patrioticu si natiunálu — nu potu decâtu se me bucuru d'acést'a. Guvernulu are modu d'a ajunge scopulu doritu pre alta cale, déca dorint'a i va fi din inima curata, si pre acea cale nime nu-i va face impedecare; si aceea este calea de invoiéla séu *conventiune cu Romania de a dreptulu.* Da, numai că déca guvernulu Ungariei ar apucá pre acést'a cale, atunci ar trebui se se feréscu d'a sustiené totu mereu, cumca Romania stá sub Suveranitatea Turciei, ceea ce este o fictiune. (Se audimú!)

Onorabili dnii condeputati Tisza si Jokay au intonatu cu multa apesare a cuventulu doctrina, că — trebuie se ne ferimu de veri-ce amerintiare, căci nóue nu ni poté fi iertatu nici de cum a amerintia pre cineva. Insa totu atunci ambii adausera cele mai agere amerintiari contra toti aceia cari ar cutesá se se amerintie pre noi.

Eu, on. Casa, astfelu de amerintiari tienu de cele mai periculóse; căci sunt amerintiari spre tóte partile lumii si fie-cine le poté luá a sup'r'a-si, si-apoi — éta pretestulu celu fatalu!

Eu inca sum de parerea că amerintiariile nu sunt bune, dar nici principiulu de absoluta neinterventiune inca nu l'a-si primí nici o data. Chiar numai că se pronuncia aici în publicu acelu principiu, este — dupa mine — o invederata dovéda că ne simtimu slabi; ér eu, tocmai de ar fi adeveratu că suntemu slabi, totu n'asi recunósce acést'a pre facia respicatu, căci o astfelu de recunósce n'ar mai fi a-oi pentru contrarii nostri unu pretestu, ci chiar o de-cidétoria causa d'a ne atacá si molestá.

De multe ori am auditu dicendu că — nu suntemu în stare a inauguré alta tinentu si politica, fiindu că scimu, câtu ni ajungu armatele nóstre; am veditu acést'a la Sadova si mai apoi în Dalmatia. Nu se poté negá; este pré adeveratu că am veditu, insa totu asemenea am veditu ostirile Ungariei f'cendu minuni în 1848/9, atunci candu *insufletirea a fostu mare.* Astfelu dara n'avemu se ne ingrigimu, decâtu ca armatele se fia capabile de însufletire; vom avé atari armate, atunci nu vom mai provocá la Sadova si Dalmatia.

Din tóte cele aduse, on. Casa, asiá credu că s'a doveditu, cumca eu reprobu si condamnă politic'a guvernului dupa cea mai curata a mea convingere. Departe se fia de mine ca se am alte care-va cause séu reserve mentali, precum credu multi. Eu sinceru si resolutu condamnă politic'a guvernului pentru că aceea s'a doveditu ca un'a, carea nu ni-a maritu védia si respectulu în faci'a Europei, ci din contra ni le-a devalvatu. Eu, on. Casa asi dori, ca guvernulu se încete o data cu politic'a straina si se adópte o adeverata politica patriotica. Candu o data guvernulu ar adoptá astfelu de politica, atunci pré usioru s'ar convinge, că bas'a politicei sanatóse este — *multumirea poporatiuniloru patriei* si mai pre susu de tóte cultivarea si luminarea loru. O data la acést'a convictiune

pervenitu, va scuturá pusilanimitatea de pe sine, va avé incredere catra sino, si va fi respectatu de tóta lumea, căci va fi sciutu, că a lui politica este politic'a poporului, politic'a si interesulu patriei.

Deci eu, on. Casa, dupa tóte câte insiraiu, chiar si din privintia la resultatulu, nu potu fi multumitu cu politic'a esterna a guvernului, ci fiindu eu din contra convinsu, că acea politica a fostu rea pentru noi, si că noi dupa cele întemplate, *nu ne mai potemu considerá de popóra nedependinti*: condamnă acea politica si recomendu spre primire proieptulu de resolutiune, pre carele si insumi l'am subscrisu. (Aprobari din stang'a estreme.) —

Langa Sirethiu, în Bucovina, 1 martiu.

Tocmai ni se infaciódiá o epistolá archierésca din Cernáuti, care, luandu în cum-penire, că ea e scrisa în ajunulu unui „congresu bisericescu“ acordatu dejá de MS. Imperatulu si de n. Ministeriu de culte cu dat'a de 23 nov. si 1 dec. 1870, nr.ii 11,779 si 12,397, pentru alu carui congresu constituire si se scrisera alegerile între laici si cleru; acést'a pre mane, éra aceia pe luni'a viitorie în 6 a. l. — considerandu apoi si acea impregiurarea, că E. S. Episcopulu Bucovinei Eugeniu Haemann nu s'a aretatu pana acuma pré favorabilu unei autonomii bisericesci cu alte forme decâtu cu cea a *infalibilitatii personale*, e atátu de caracteristicu acést'a epistolá archierésca, încátu ar fi poté si de stricatiune, a nu fi ea si altor'a cunoscuta, ci numai celor'a a sup'r'a carora ea voese se inriurede *mai cu securitate.*

Epistol'a aceea e urmatóri'a:

„Nro. 205 Ord. — Catra Clerulu eparchiei Nóstre! — Prin multe esperiintie ne-am incredintiatu, cumcá *nu putieni* din preuti ai eparchiei Nóstre se improtivescu *dorintieloru Nóstre* celoru binevoitorie cu indaratnicia; nu asculta svaturile Nóstre, si în locu de a implini datoriele chemárei si a stárei sale cu revna si cu cinste, *) în locu de a invetiá si a cresce pe poporulu spre o vietia întielépta (fora de ajutorulu scóloru? Ref.) si plina de fapte bune, — în locu de a-lu tratá cu crutiare, cu dreptate si cu omenia, **) asuprescu ei însusi pe poporulu, *lu turbura si-lu amagescu* — *ba singuri preuti se dau a amagi* (o Evangelia si ss. Apostoli, ce facurati!) prin nesocotite planuri de nisce ómeni, cari vreu numai decâtu a acoperi faptele sale cu masc'a bisericiei si a natiunii (sic!) ori cari vreu a ajunge *scopuri desierte de mandria, de inganfare si de iubire de bani* din fondulu relegiunariu. ***)

Pentru o stare ca acést'a, preuti sunt singuri de vina, déca Nóa nu ni este cu potintia (acum vine „des Pudels Kern“) a impartasi nici la toti acei preuti *recunoscintie si decoratiuni*, cari la vremea cerculariului Nostru din lun'a lui maiu a. tr. nr. 295 ord. spre acést'a au fostu otariti, si numai acei'a au remasu, cari na ne-au superatu. (Intielegemu.)

Vediendu dara Noi, cumcá invetiaturile si svaturile Nóstre în cerculariulu acum'a numitu (nu si din „Sendschreibenulu celu *renumitu*“ Ref.) si în cerculariulu celu din 1/12 maiu 1868, nr. 4614 *) au remasu fora dorit'a urmare, nu avemu nemicu alt'a de disu, decâtu numai aceste cuvinte: cumcá fie-carele calcatoriu si uitatoriu de datorintiele sale (cei ce au urechi, — pricepa! Ref.) va portá si urmarile drepte; căci „ce cinevá sème-

*) Óre binele comunu si multumirea tuturor'a în biseric'a dori, nu este cinste pentru preoti? Ref.

**) „exempla trahunt“. Ref.

***) Care bani? Miliónele ce se dusera, cine scie în catro? Ref.

„) În acestu cerculariu, edatu asidere într'unu timpu, candu se subscriu petitiuni la Senatulu imperialu si Ministeriu în scopulu autonomiei bisericiei nóstre, stralucece într'unu siru neîntreruptu de imputatiuni acusatórie facute clerulu — si cerculariulu comunicatu si scaunelor districtuale politice — în acestu cerculariu dicu, se afla si urmatóriele: „Anulu 1848 este nestersu în istoria clerulu bucovinenu cu coloru de rusine si de deonóra.“ (Óre de ce? Ref.) Si apoi mai departe: „Sementia, care o au pus-o ei atuncea, a prinsu redacii, si face mladitie si a bisericiei. Si cu tóte acestea sunt ei reci în privint'a simtiului si revnei pentru adeveru, dreptate, moralitate si fericirea trupésca si sufletésca a omenirei, avendu de scopu sub firmele: natiunalitate poporu, biseric'a, a impacá ticalósele (!) ale patimi, precum: desiertatiune, ambitiune, inganfare, (hm! óre în cine peccatele se mai ogliundescu acelea? Ref.) lacomia de castigu si de avere (sic!), ei se încérca cu tóta tari'a si cu ori ce pretiu a joacă o rola mare. (Cu esti informatu Escelintia; se vede că nu ti-e secretariatulu de legea nóstra. Ref.) —

na, aceea si seceră. Cernăuți 27 ian. 8 fauru 1871. Eugenie m. p.*

Am disu că epistolă această e caracteristica, și a nume facia cu constelațiunile, sub care ea e scrisă. N'ar fi însă, cum credem, superflu, deca am mai adauge, că stravediendu printre sire și orbii tendința acestei epistole, care tendința, de ar fi se se realizede, mare bucuria ar face contrariilor autonomiei bisericăi noastre de orace — „discordia vel maximae dillabuntur,“ pentru atari cercularie publice, n'ar strică, și dim punctu de vedere alu buneii întielegeri între cetățieni, cum și alu „legiloru fundamentale de statu,“ privitorie cu paragrafele respective la „autonomiele bisericiloru“ — n'ar strică dicu, se existe unu „placetum regium.“

O, „Reforma,“ (nrlu 8 din a. a.) pare-se că n'ai gresitu, presupunendu „paserea dupa glasu-i,“ de unde est articolu din „Noue freue“ din 25 ianuaru a. c. tratatoriu inteniuniele eparchiei bucovinene de „autonomia bisericeii sale“ în sensulu acestui „cerculariu!“ — Acoia la noi, cari-su de o panura și de o sementia cu redactorii din „Colovrat Ring“ și carii folosindu-se ei multu din nesolidaritatea noastră și din fondulu nostru relegiunariu, credu că inca nici astadi nu se potu desbată de entusiasmulu a sup'ra acelu articulu faimosu; și ce-ar dá ei pentru desbioarea noastră acum'a în aspirareane a autonomiei bisericeii noastre, că se mai remana cum a fostu la noi pana acum. — „Sapientii sat!“

San-Nicolaulu-mare, in 18 martiu.

Dle Redactoru! În conferința din Temisióra, pre cătu mi aduceu aminte, între alte cauze grave, s'a apo: trofatu cu tóta seriozitatea și posivitatea *caus'a conferințelor natiunali pre viitoriu*, și rezultatulu a fostu, că s'a pronunțiatu, cumca ori candu s'ar observá necesitatea unei adunari natiunale, *Ilustr. Sa dlu Antoniu Mocioni, se faca apelu la natiune, și natiunea cu multumire și sacrificiu se va aduná la loculu destinatu.*

Timpulu ce-lu mai supremu ar fi de presinte; căci strategi'a ungrésca se vede a ne cuprinde positiunile cele mai avantajóse, — veniulu turnatu cu cup'a mare în corpulu nostru natiunali a inceputu a ne tranti la pamentu, — asiá pe incetu-inctisioru, pe furisii, dupa natur'a ungrésca.

Da, da; ar fi pré consultu, chiar necesariu în celu mai mare gradu, d'a ne coaduná, se ne cunóscemu, se ne essaminámu, se ne socotim, se ceremu socotéla de la unii ómeni, carii ni-au insielatu increderea, și apoi dintre tóte tótele se dregemu fortaretielu ruinat de armele ungrésce și tradate de unii afurisiti ai nostri.

Atát'a Ve potu ascurá, viaticulu ostasiloru nostrii este escelinte, și nu va capitulá în vecii-veciloru; totu ce dorim și ceremu e: se dámu facia cu Napoleonii și Bazainii romanesci, apoi vom vedé ce vom incepe cu prusso-magiarii nostri!

Se fia dar conferința grandiósa, asiá pre cum nu a mai fostu. Unde? Si eu sum de parerea lui P. din Siria, că se fia acolo în ouibulu sierpelui. Catone.

Sibiu, in 12 martiu 1871.

Dle Redactoru! În nrlu 17 alu stimatului diurnalu ce-lu redigetí, aflu că unu domnu r . . . u de „langa marginea Campiei Ardélului“ și-esprima nemultumirea, că administratur'a suprema a bancei de asiguratiune „Transilvania“ n'a publicatu desbaterile adunarei generale ultime, și mie mi se face imputare, că nici celu putienu eu n'am corespunsu dorintiei publicului în privința această.

Ce se atinge de persón'a mea, rogu pe necunoscutulu domnu corespundinte, a avé în vedere, că unu casu tristu în familia, care s'a intemplat nu multu dupa adunarea generala, nu mi-a concesu a me ocupá cu referate diurnalistice, și asiá dara me nimeresce imputarea în modu nejustu.

Incátu pentru administratur'a suprema a numitei bance, eu nu sum chiamatu a vorbi în numele ei și nici n'am mandatulu, dar concedi-mi, domnule redactoru, a face aici amințire de unele impregiurari, cari vor demustrá că vin'a administratiunei nu e, daca pana acum nu s'a potutu dá reportulu completu publicitatii.

Cine cunósce intocmirea tipografiloru noastre din provincia, cine scie cu ce truda se

póte scóte ceva de sub pressa, nu se va mirá daca în restimpu de o luna nn s'a potutu gafi unu reportu de 2¼ cóle în tipariu în mai multe limbi și cu atátea și atátea c. fre. De abia acum s'a gatitu acestu reportu și-mi dau onóre a vi alaturá 2 esemplaria, unulu pe séma Redactiunei, ér celalaltu cu rogarea ca se lu pre-dati dlui „r . . . u,“ fiindu că eu nu potu scí, cine se ascunde dupa aceste litere. *)

Vorbindu insa domnulu „r . . . u“ despre cauzele, din cari n'a aparutu în diurnalele romane unu reportu, și despre cuprinsulu acestui'a, fia mi iertatu și mie, a esprimá parerile mele în privința această, dupa cum repetu insa, numai ca privatu.

Daca au luat diurnalele germane din Sibiu notitia despre adunarea generala, comunicandu desbaterile, această — si afla esplicare în impregiurarea, că acele diurnale si-au tramisu anume reportori în adunare; foile romane nu aparú — afara de un'a — în Sibiu, prin urnari li-au fostu mai cu greu a avé reportori. A primii referate de la oficialii institutului nu vor fi cam aplecate, venindu-li mai bine a avé repórte de la persóne neinteresate. A cere de la diurnale insertiunea întregului reportu oficialu inca nu e cu potintia, căci această s'ar poté face numai în adaosuri extraordinarie, ale caroru spese insemnate nu va voi nici dl. „r . . . u“ se se póte din partea bancei.

De alta parte e și cu greu a nimeri fói'a aceea care se li fia la toti pe gustu, și tocmai la colónele acelu diurnalu, care l'ar dorí unulu séu altulu, nu se va poté recurge standu în contra devis'a acelu diurnalu „totu în contra bancei „Transilvania“, nimicu pentru.“ Dnulu „r . . . u“ me va întielege póte.

Datele, cari le mai cere inca domnulu „r . . . u“ si adeca: cáti romani au participatu la adunarea generala? cáti au fostu îndreptatiti la participare? cáta e numerulu membriloru romani — dupa tientiuri si provincie? — ar fi de siguru pré interesante, și va veni timpulu candu se vor publicá. A culege, a ordiná aceste date insa, nu e lucrú de ½ óra, numerandu societatea acum 7000 de membri.

Domnulu „r . . . u“ mai voiesce se scie: cáti oficiali sunt aplicati, și cáti sunt dintre acesti'a, și anume cari de natiunalitate romana? pentru ca se se póta convinge despre respectarea „intereselor nostre.“ Pretensiunea această mai me face se credu că domnulu „r . . . u“ a avutu cauza se stee cu visirulu inchisú! Nu voescu se atragu atentiunea dlui „r . . . u“ la art. 29. lit. a) partea gen. a statuteloru, în care se afla determinatiunea, că tóte afacerile personale se tienu de competința consiliului administrativu, ei asi întrebá numai: ce interesu póte avé publiculu celu mare, că cine sunt ampoiati subalterni ai bancei? Afacerile personale sunt trebi interne și nici adunarea generala, supremulu organu alu bancei, nu si-a rezervatu nici o influentia în privința această. O banca de asiguratiune nu e unu dicasteriu, și interesele unei natiuni nu potu avea nimicu comunu cu interesele unui oficialu subalternu la o astfelu de banca. (În alte timpuri dóra adeverulu acestei pretensiuni nu s'ar fi potutu trage la, nici o îndoiéla, — astadi — vedeti or- ce feliu de întreprinderi, și vedeti pe magiari facia de ele! Red.)

Despre tóte cele lalte întrebări atinse de dlu „r . . . u“ va aflá desluciri în Reportulu pusu la dispusetiune-i.

Dr. A. Brote.

Vlaicoretii, cott. Temisii, in martiu.

Multu Stimat Dle Redactore! Noi, comunitate mai tóta romana, fiindu că totusi suntemu comunitate „mestecata,“ ne tienemu, mai scie-ar bunulu Ddieu, pana candu, de ierar. hi'a și stepanirea bisericeasca serbésca; deci — vrendu-nevrendu trebuie se ve interesati de noi, se luati cunoscintia de progresulu ce facemu, de prosperarea de carea ne bucurámu.

Sambata in 28 fauru st. v. se tienu aici essamenulu semestralu — în scól'a mestecata, cu prunciu romani. Se asteptá această día cu multu doru, insa stepanirea scolariu n'o publicá în comuna de locu! Astfelu la essamenu nu luara parte decátu: ambii preuti serbi, judele comunalu serbu, doi locuitori — serbi și notariulu comunalu.

*) Acum că Reportulu a esitu la lumina, n'avemu îndoiéla că dlu corespundinte alu nostru din Campia Transilvaniei — dejá lu va fi cascigatu. — Red.)

Resultatulu essamenului a fostu, pre cum ilu doroscu domnii stepanitori, astfelu în cátu dupa essamenu unulu dintre ascultatori, în nevinovat'a sa rosti invetiatoriulu gagiulara, că — „e demnu de muchia“ pentru progresulu aretatu.

Cu tóte acestea dlu parochu serbu Janovicu, caru i place a se batjocuri pe sine „directore localu de scól'a,“ fáru protocolu favorabilu despre essamenu și indemná, ba chiar fortiá si pre marturi a-lu subscrie si a adeverí unu progresu de bunu, carele nu potea fi mai reu.

Asiá se ocrotescu scótele nostre sub serbi; asiá este se ne fericimú în această patria mastora a noastră. Dómnue, Dómnue, óre pana candu totu asiá! — (D.)

Sarvasiu, in 27 fauru 1871.

De multe ori mi s'a datu ocaziune a me convinge, că — nu este intipuire la noi credința generala, cumca ungruii ni sunt mari contrari și nesuferitori pentru dulcea noastră limba romana. Mai vertosu acuma, candu densii dispuđu de situatiunea politica, acuma, candu lorú li este data poterea preste popórele din tíera. Dar nu voiú se remanu la această pura afirmare, ci vinu a descrie în acestu pretiuitu diariu o intemplantu recinte, din carea se va convinge multu stimatulu publicu romanu despre crudulu și barbarulu spiritu alu netolerantieii magiare facia de limb'a și natiunalitatea noastră. S'a intemplatú în septeman'a trecuta aici în urbea Sarvasiului, că petrecandu mai multi militari, a nume de la finantia, într' ospetaria, cu ocaziunea cinei unu magiaronu, altmintrele corporalu, si permise cele mai aspre si neumanne injurii facia de unu sermanu soldatu romanasiu, batjocurindu-lu „oláh medve,“ ursu de olah, etc. și ne'ndestulindu-se nici cu atát'a, incepú a ni batjocuri limb'a, ca unu barbaru degradatu. Romanasiulu nostru pana la unu timpulu a rabdatu tóte, si ca militaristu simplu, trebuiá se rabde; dar insufletitu de spiritu curatu natiunali, la urma a isbucnitú si elú si — i-a re'ntorsu magiaronului tóte bine n'apoi, de unde lucrulu a venitu la duelu. Romanasiulu desi nu erá essercitatu ca magiaronulu în arme, totusi remase invingatoriu, taiandu ungrului o mana si vatamandu-lu si la unu ochiu. Mai multu insa, romanasiulu nostru invingatoriu, naintea colegiloru sei esprimendu-se, că — „mai voiesce a mori, decátu limb'a sa se si o lase batjocurita de unu slovacu ungrisatu“ — a insuflatu tuturoru unu respectu cátu de mare. — Acuma pentru duelu se urma procesu, dar romanasiulu nostru spéra că justiti'a va fi în partea sa.

Unu studente de la archigimnasiu.

Varietati.

— (Despre abusurile, coruptiunile si a magirile) ce se comitu mai pretotindeni la alegerele de preoti si invetiatori, ni soasescu plansori peste plansori, si — pururiá vin'a se pune pe capulu dloru protopopi ai nostri. Astfelu ni se tramisera din dóue parti în privința alegerei de docinte în Ferentia, protopopiatulu Versietiuului, unde prin influentia nelegale, cu delaturarea celor mai demni si calificati candidati, se alesu cu o ne'nsemnata maioritata de voturi unu teneru pré slabu, si unde deci se face apelu la veneratulu Consistoriu, ca se respinga această alegere. Ar fi tristu, pré tristu lucrú, deca poporulu nostru, prevediutu cu drepturi în scól'a si biserica, ca nici unu altu poporu în lume, s'ar lasá sedusu séu coruptu de unii si altii si s'ar serví de acelu frumosu dreptu spre stricarea sa. Déca inse este, ca noi se credemu această, apoi unele simple descrieri prin parteculari, nóa necunoscuti, nu potú fi destula dovéda. Si de aceea nu potemu se ni implemu colónele cu atari plansori. Luámu totusi din candu în candu notitia de ele, pentru ca capii dieceselor, consistoriale si mai incolá sínódele se aiba indemnú d'a essaminá adeverulu si d'a aduce remediú acolo, unde va aflá de trebuintia. —

— (Anunciu.) Comitétulu „reuniunei invetiatoriloru romani gr. or. din dieces'a Caransebesiului“ si-va tiené siedintiele în 13/1 aprilu a. c. adeca Joi dupa Pasci în localitatile scóleloru capitale gr. or. din Lugosiu. Onoratií domni membri sunt rogati a se infaciesia cu atát'a mai vertosu, căci sunt de porttractatu obiecte de importantia si urgenti.

Lugosiu in 15 martiu 1871.
Vas. Nicolescu m. p., Jonu Simu m. p.,
presiedintele reuniunei. notariu.

Concursu

Pentru unu postu de suplentu la scól'a confesiunala din comun'a Susaniu, protopopiatulu Fagetului, se publica concursu pana la 21 martiu a. c. Emolumentele sunt: 46 fl. 66²/₃, cr. v. a; 6²/₃ meti gráu; 13 meti cucurúdiu; 66²/₃ lb. lardu; 66²/₃ lb. sare; 10 lb. lumini; 8 orgii de lemne; cortelu liberu si gradina de legumi.

Cei ce vor concurge pentru acestu postu sunt avisati a-si substerne recursele adreseate comitetului parochialu si prevediute cu estras de botezu, testimonia despre absolvare-preparandiei în Aradu, atestatu de calificatiune de la Ven. Consistoriu, — catra dlu protopopu Atanasiu Joanovicu în Fagetu.

Susaniu in 1. martiu 1871.

In contielegere cu dlu protopopu
2-3 Comitétulu parochialu.

Concursu

Pentru ocuparea parochiei vacante din comun'a Zoltu, protopopiatulu gr. or. alu Fagetului, se escrie concursu pana la 21 martiu a. c. — Emolumentele parochiali sunt: o sesiune de pamentu estravilanu, venitele stolari si prestatiunea anuale.

Concurentii au se-si adreseze petitiunile lorú comitetului parochialu, instruate cu documentele despre calificatiune si moralitate, între cari se cere: Estrasulu de botezu, testimoni despre absolvirea claselorú gimnasiale si a sciintiloru teologice, celu de calificatiune de la Venerabilulu consistoriu, — avendu a le substerne domnulu protopopu Atanasiu Joanovicu în Fagetu.

Zoltu in 1 martiu 1871.

In contielegere cu dlu protopopu
2-3 Comitétulu parochialu.

Concursu

Devenindu vacanta parochia în comun'a Homosdia cu filial'a Cosiavita, în protopopiatulu gr. or. alu Fagetului, se escrie concursu pana la 21 martiu a. c. Emolumentele sunt: o sesiune de pamentu estravilanu, stol'a usata si birulu de la 84 de case.

Doritorii d'a ocup'a parochia această au a-si tramite recursele lorú — adreseate comitetului parochialu, si prevediute cu documentele prescrie în Statutulu organicu — dlui protopopu Atanasiu Joanovicu în Fagetu.

Homosdia 1 martiu 1871.

In contielegere cu dlu protopopu
2-3 Comitétulu parochialu.

Concursu

Se escrie pentru ocuparea postulu doctentale la scól'a confesiunale gr. or. romana din comun'a Sarcia-romana, cottulu Torontalu, cu terminu pana în 31 Martiu st. v. a. c. impreunatu cu salariulu:

84 fl. v. a. în bani, pentru clisa 20 fl. relutu, 50 lb. sare seu 4 fl. bani, 15 lb. lumini seu 6 fl. bani, gráu macinatu 26 chible, cucurúdiu în bóbe 30 chible, 2 orgii lemne de focu, paie 6 orgii, 4 jugare pamentu araturu, nesupu esundatiunelorú, care nu arare ori produce la anu o recolta de 80-100 chible de gráu ori cucurúdiu, cortelu liberu cu o gradina de legume.

Acei recurrenti vor avé preferința cari vor fi absolvatu mai nalte scin ie cu succesu bunu, si — deca distanti'a ar iertá, se pottesce, a se presentá în persóna pana la terminu într'o domineca ori serbatória la S. biserica.

Doritorii d'a ocupá acestu postu, sunt avisati recursele lorú instruate conformu Statutulu org. a le adresá Comitétulu parochialu si a le tramite pana la prefiptulu terminu catra acelasi Comitétu, unde post'a se afla în locu la „Szászcsú“, séu catra „Inspectoratulu Scolariu alu Jancahidului“, ultim'a posta: Bega-Canal-Szent-György, séu si per Nagy-Beeskerek.

Sarcia-romana, 23 fauru 1871.

Comitétulu parochialu si
Inspectoratulu scolariu alu
cercului 31 Jancahidu..

3-3

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa insciintierea telegrafica din 22 martiu.)

Imprum. de statu convertatu cu 5% 58.25 Imprum. natiunali 68.10 Actiunile de creditu 265.50; — sortiurile din 1860: 108,80 sortiurile din 1864: 122.50; Obligatiunile des-sarcinarii de pamentu, cele ung. 79.65; banatice 77.20; transilv. 75.25 bucov. 72.50 argintulu 123 15; galbenii 5.90 napoleonii 9.97.